

Universitätsbibliothek Wuppertal

Iulianu Autokratoros Ta Sōzomena, Kai Tu En Agiois Kyrillu Archiepiskopu Alexandreias Pros Ta Tu En Atheois Iulianu Logoi Dekα

Julian <Römisches Reich, Kaiser>

Lipsiae, Anno MDCXCVI.

Ad priores tres Iuliani panegyricas orationes praefatio

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1694](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1694)

DIONYSII PETAVII
 NOTAE
 IN IULIANI OPERA.

Ad priores tres Iuliani Panegyricas
 Orationes

DIONYSII PETAVII PRAEFATIO,

AD AMPLISSIMUM VIRUM

D. NICOLAVM VERDVNVM,

Senatus Parisiensis Praesidem.

*M*olestum me interpellatorem dixerit aliquis, Praeses amplissime, qui tibi, prolatis iam rebus, ac forensibus negotiis intermissis, otioso esse ne in communi quidem otio permittam. Verum qui & de dignitatis illius, quam sustines, amplitudine, & occupationum tuarum, quæ aliis temporibus summæ esse solent, magnitudine cogitarit, magis erit quod pudorem a me in adsciscendo patrono, quam in adeundo opportunitatem ac prudentiam requirat. Quorum illud ut abs te iudicatum iri existimem, neque egregia tua humanitas patitur, qua te infimis etiam admitteudis audiendisque facilem præbes, & ingenii ac doctrinæ vis excellens prohibet; quæ ne ab eo quidem abhorret genere litterarum, a quo est illud, quod modo tibi consecramus, profectum. Quas profecto artes adhibere potissimum in cessatione & otio soletis: ut, in quibus rebus meditandis domicilium quoddam assidui laboris constituimus, eas non nisi in ludo & animi oblectatione numeretis. Erunt fortasse qui illud non improbent, quod tuo patrocínio ad lucubrationum nostrarum

rum auctoritatem uti decreuerim; sed hoc tamen existiment, quemuis potius, quam hunc Christianorum hostem, nomini tuo inscribendum fuisse. Contra quos plura hoc loco dicerem, si in ea te esse sententia putarem; quorum crimine aliquo notata & flagitiosa vita fuerit, eorum cum improbitate mentionem pariter ac memoriam proscribi oportere. Quod quia neque cum tuo hominis sapientissimi iudicio, neque cum rei veritate, aut quotidiano usu, consentaneum est, & multa leguntur a contaminatis & impuris hominibus haud impure scripta; dabis hanc mihi facile veniam, ut innocentissimorum scriptorum integritas favore tuo & gratia ab auctoris inuidia subleuetur. Tametsi eiusmodi illa sunt, quæ modo tibi damus, IVLIANI monumenta, ut nihil ad famam suam præstandam, cuiusquam excusationem desiderent. Nam quum eo tempore scripta ab eodem esse constat, quo sanus adhuc atque incorruptus esset; nihil iis ex consecuta morum peruersitate contagionis ac labis adflatum est. Atque hoc nimirum habent præ cæteris editis hætenus illius operibus singulare ac præcipuum. Quæ quanquam implacabili Christiani nominis odio, & atrocissimis in Galilæos, ut ille vocat, conuitiis referta sint; tamen & studiosè a clarissimis viris quæsitæ atque in lucem emissa sunt, & eadem quotidie non modo sine offensione vlla, sed etiam cum maxima approbatione ac voluptate tractantur. Quamobrem hoc tibi gratiora aliisque hæc nostra ac iucundiora putavi fore, quod neque iisdem, quibus illa, impietatis ac sceleris notis iniusta sunt, neque eo carent, cuius hæc gratia adsciscuntur, doctrinæ elegantiaque fructu. Quod vero sepulta hætenus tenebris, nunc primum in tui luce nominis apparere incipiunt, eo maiorem ex nouitatis illecebra cupiditatem sui allatura confido. Etenim si vetusti lapides, numi, marmora, aliaque eiusmodi monumenta, non tam utilitate placent, quæ plerumque nulla in iis est, quam ipso genere vetustatis: ob idque & eruuntur sedulo, & obscuris sæpe ambiguisque rebus auctoritas ex iis arcessitur; nemo erit tam a ratione relictus, opinor, qui non mutis illis atque inanibus rebus, veterum lucubrationes ac scripta, hoc est, pene ipsius antiquitatis vocem, anteponendam iudicet: quibus

hbb

quum

Vixit ne vix quidem
hæc credidim.
Joannes Florrel sp. 4.
in nota hanc opinionem
perstringit, cum dicit:
In trium orationum
editione Florentina (1675)
Petavius disertè mo-
nuit eas a Iuliano
Christianis scriptas
esse, idque in ipso libri
titulo posuit.

quum multa ad sermonis proprietatem & ornatum, tum ad scientiam atque historicam lucem, & scitu digna & necessaria continentur. Hoc quidem in nostro plerasque res gestas commemoratas reperies multo quam ab iis illustrius, qui easdem commentariis suis atque historiis mandarunt. Eiusmodi sunt Magnentiana illa tempora, & receptum a nefariis Tyrannis ac recreatum Imperium: itemque longe celeberrima illa Nisibena civitatis obsidio: ac caetera a Constantio suscepta administrataque bella; quae partim scriptorum paucitate, partim festinatione, paullo erant negligentius atque obscurius prodita; partim denique quod, qui illa eadem Panegyricis hisce a IULIANO praerepta ac diligenter explicata legerant, ab iisdem iterandis suo iudicio sunt ac voluntate deteriti. Etenim Zosimus libro Historiarum tertio, quum ad Persicum bellum ac Nisibis oppugnationem venisset, superuacuum videri sibi ait rei gestae narrationem ordinemque pertexere, quum iam Caesar ipse peculiaribus hoc scriptis antea praestitisset. Quorum illud statim elogium adiecit: Ea vero si quis in manus sumserit, maximam in dicendo vim hominis ac facultatem intelliget. Quae omnia ad primam postremamque istarum Orationum, sed hanc potissimum, mea quidem sententia, pertinent: in qua de Barbarorum irrito ad eam urbem conatu pari fide elegantiaque disseruit.

Habes igitur, Praeses amplissime, consilii in hoc edendo dicendoque tibi Scriptore mei rationem ac summam. Quod ut approbare, eique suffragari velis, quum a te tua, ut initio dixi, singularis humanitas, amorque erga has litteras impetrabit, tum in Societatem nostram propensus animus ad hoc agendum hortabitur. Mea enim causa ut privatim aliquid elaborerem, neque ea fert, quae in me est, obscuritas omnium rerum ac tenuitas; & qualiscunque sum, officio tibi malo ac re ipsa esse, quam ullius praedicatione, praesertim propria, commendatus. Sed quum illud animo cogito, eiusmodi quiddam nuper a me Christianissimo Principi munus oblatum mirifice ei gratum ac iucundum accidisse, non possum non eundem a te mihi fructum laboris mei operaeque polliceri. Et quoniam haec sunt & a Principe scriptae, & ad Principem habitae olim Orationes, neminem ad earum patrocinium magis idoneum

com:

commodioremque esse duxi viro illo, qui quemadmodum, aut apud Reges dicendum, aut Regibus loquendum esset, præclare cognosceret. Qui quum summi ordinis sit, publicique consilii princeps, ita in iure dicendo, æquitateque moderanda, regiam & personam & auctoritatem sustinet, ut eius vox quædam sit regie mentis ac voluntatis interpret, & purpureæ vestis fulgor ipse maiestatis illius amplitudinem demonstrat. Quibus regie potestatis insignibus ut regiam æque, quum in admittendo hoc meo munere, tum in fouendis nostris subleuandisque, benignitatem adiicere pergas, magno abs te opere contendo. Vale. *Fixæ Andegavorum, VIII Calend.*

Hodie Le Roche inter Angers et Le Mans.

Novembr. Anno Domini c l 2. l 3 c XIII.

Petavii editio Flexensis tres priores orationes continens in vulgus demum prodit anno sequente 1614

AD

IULIANI OPERA

PRÆFATIO.

In qua de IULIANI ipsius, & vniuersæ de gentilium libris; tum de hac noua editione, differitur.

Dionysius Petavius hæc scripsit in editione Parisina a. 1630.

IULIANI Imperatoris, impietate ac perfidia quam rebus cæteris notioris, opera indigna esse Christiani quæ legant, existimabit aliquis, nec nostrum de illis edendis consilium probabit. Sed idem tamen, si ad illum, unde hæc nasci querela potest, pietatis ardorem iudicii paululum addat ac prudentiæ, aliter profecto sentiet; atque ab auctoris inuidia librorum usum utilitatemque secernet. Etenim si ea nunc essent tempora, quibus demonum superstitio adhuc mentes occuparet hominum; cautionis id videri posset, hoc illi qualecunque negare præsidium: nec ea vulgare passim, quæ contumeliis in Christum, & Christianum nomen, adpersa sunt. Sed quum immortalis Dei beneficio, salutiferæque vi Crucis ac virtute, sic illa pridem extincta sit, nihil iam ut ab ea peste metuatur; nulla satis idonea causa superest, cur aduersus hæc monumenta Scriptorum infamium, pertinax bellum & implacabile, ultra capiamus.

Est idem de his libris statuendum, quod de fanis ac simulacris Deorum veteres Christiani decreuerunt. Qui quidem initio, in provinciis, ubi primum efferræ se religio Christiana cœperat, templa funditus euertere, conflagrare statuas, ac comminuere solebant: ne quod impietatis vestigium ad tyronum oculos accideret, cuius aspectus recordationem pristini cultus amoremque renouaret. Post vero, constituta Christiana re, quum iam satis corroborati essent ad fidei constantiam animi; utilius visum est, aris ac statuis inde submotis, parietibus templorum tectisque parcere; ut ea Christianis expiata ritibus, veri ad honorem numinis conuerterent. Simulacra